ବାସାୟନ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ଲେଖିବାକୁ   ବହୁତ କବିତା   ରହିଗଲା ବାକି ;
ସାଧିବାକୁ   ଅଛି ଏବେ ଆଉ   ଅନେକ ରାଗିଣୀ;
ଧରିତ୍ରୀର   ସକଳ ସୁଷମା   ପାରିନି ତ ଆଙ୍କି;
ନୂଆ କେତେ   ନାଚିବାକୁ ଚାହେଁ   ନାଚି ତ ପାରିନି;
କହିବାର   ଅଛି ମୋର ଜାଣ   ଅନେକ ଯେ କଥା;
ଜୁଆର ତ   ସରି ଆସେ ଏବେ   ଟାଣିଲାଣି ଭଟ୍ଟା;
ଚାହିଁ ଚାହିଁ   ରଙ୍ଗା ହେଲା ମୋର   ପଶ୍ଚିମ ଗଗନ
ହେ ମୋର ନନ୍ଦନ ।

ପଢ଼ିବାକୁ   ରହିଗଲା ବାକି   ବହୁ ବହୁ ଗ୍ରନ୍ଥ;
ଶିଖିବାକୁ   ମୋର ଅଛି ପୁଣି   ଅନେକ କୌଶଳ,
ଜାଣିବାକୁ   ବାକି ଅଛି ମୋର   ଅସଂଖ୍ୟ ଯେ ତଥ୍ୟ;
ଲେଖିବାକୁ   ଅଛି ଫଳାଫଳ   କେତେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର;
ତରିବାକୁ   ଚାହିଁ ଥିଲି ମୁହିଁ   ଜ୍ଞାନର ସମୁଦ୍ର;
ଜୀବନଟା   ମୋତେ ଲାଗେ   ସତେ ଅତିଶୟ କ୍ଷୁଦ୍ର;
ହାୟ ହାୟ   ତରୀ ବାନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧୁ   ସରିବ ଜୀବନ;
ହେ ମୋର ନନ୍ଦନ ।

www.jatayu.org

Powered by Tekons

ବାସ୍ତାୟନ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ଚର୍ବ୍ୟ ଚୋଷ୍ୟ ରସବନ୍ତ ଫଳେ ଅତୃପ୍ତ ମୋ କ୍ଷୁଧା;
ଦେଖିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲି ଦୃଶ୍ୟ ଅନେକ ଆହୁରି;
ଚାଖିବାକୁ ରହିଗଲା ବାକି ବହୁତ ତ ସୁଧା;
ପାରିନି ତ ଉପଭୋଗି ସବୁ ଗନ୍ଧର ମାଧୁରୀ;
ଭୃଙ୍ଗଭଳି ଚାହିଁଥିଲି ଚୁମି ସହସ୍ର ଚିବୁକ;
ମୋ ଜୀବନେ କୃଷ୍ଣ ଠାରୁ ବଳି ହେବି ମୁଁ ରସିକ;
ତନୁ ମନ ଗ୍ରାସିଲା ବର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ; ଝଡିଲା ମୌଚନ;
ହେ ମୋର ନନ୍ଦନ ।

ହାଲି ମୁଁ ତ ପୋତିଛି ଟାକୁଆ ବାଡି ବଗିଚାରେ;
ପାଞ୍ଚସାଲେ ଧରିବ ବଉଳ ଡ଼ାଳ ପତ୍ର ମେଲି;
ରସୁଆଳ ତା' ଭଳି ନଥିବ ଦଶଖଣ୍ଡି ଗାଁରେ;
ହେଜୁଥିବୁ ବାପବୁଢ଼ା ମୋର ପୋତିଥିଲା ବୋଲି;
ମୋ ନାତିକୁ କହିବୁ ଗରବେ ମୋ ବାପ ସମ୍ପତ୍ତି'
ତୋ ଆହ୍ଲାଦେ ମୋ ଆତ୍ମା ଜାଣିବୁ ଲଭିବ ତୃପତି,
ବେଳ ହେଲା ପାଚିଲା ଆମ୍ବ ମୁଁ ଗଣେ ବସି ଦିନ ।
ହେ ମୋର ନନ୍ଦନ ।

ମୁଁ ମୂରୁଖ କହନ୍ତି ସଭିଏଁ ପଢ଼ିନାହିଁ ପାଠ;

www.jatayu.org

ବାତ୍ସାୟନ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ଧାନ ବିକି ପଠାଉଛି ତୋତେ ମୁଠା ମୁଠା ଟଙ୍କା
ବାବୁ ଭଳି ପିନ୍ଧିବୁ ପୋଷାକ, ଟୋପି କୋଟ୍‌ପ୍ୟାଣ୍ଟ;
ଦି ଅକ୍ଷର ଶିଖିବୁ ସେଥିରୁ- ଗାର ବଙ୍କା ବଙ୍କା ।
ତୁ ଜାଣୁ ତ, ମୋ ଦିହକ ଗଲା କରି କରି ହଳ,
ଭରସା ମୋ, ତୁ ହେବୁ ରେ ବାବୁ କୁଳକୁ ଉଜ୍ଜଳ ।
ପିଣ୍ଡଦେବୁ ଯେବେ, ବାପୁଡାକୁ କରିବୁ ସ୍ମରଣ;
ହେ ମୋର ନନ୍ଦନ ।

ମୁହିଁ କ୍ଷିତି, ସର୍ବଂସହା ହେବି ଯେସନେ ଧରିତ୍ରୀ;
ଅପ୍ ମୁହିଁ. ଚାହେଁ ମେଣ୍ଟାଇବି ସଭିଙ୍କ ପିପାସା;
ମୁଁ ମରତ ବହିବି ସର୍ବତ୍ର ଚଞ୍ଚଳ ପ୍ରକୃତି;
ମୁଁ ତେଜଃ ଜାଳିବାକୁ ଚାହେଁ ସମଳ ତମିସ୍ରା;
ବ୍ୟୋମ ମୁଁ ଯେ, ଚାହେଁ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେବି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ବରେ;
ପଞ୍ଚଭୂତେ ଗଢ଼ା ମୁଁ ହୋଇଛି ନଶ୍ବର ଶରୀର
ଧରାକୋଳେ ଜନମିଲି ଯେବେ, ଧ୍ରୁବ ମୋ ମରଣ;
ହେ ମୋର ନନ୍ଦନ ।

ହେ ମୋର ସନ୍ତାନ, ହେ ମୋର ନନ୍ଦନ! ଜନ୍ମିନୁ ଜନ୍ମିନୁ କେଉଁ
କାମଦେବ ଔରସୁ ତୁ, ନୁହେଁ ସେ ତୋ □□□ । କାମନାର ବରପୁତ୍ର ତୁହି,

www.jataayu.org

ବାଷ୍ପାୟନ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ବାଞ୍ଛାବଟ ଆରେ, ମୋର ସୁକଲ୍ୟାଣ
ଆକାଂକ୍ଷିତ ନବାଗତ ତୁ ଯେ, ନୋହୁଁ ଅକସ୍ମାତ୍ ।
ତୁହିଁ ମୋର ନବଜନ୍ମ, ମୋର ଅମୃତ ସଂଧାନ ।
ମୋର ଦେହ ଲଭିଛି ତୋ ଠାରେ ନବକଳେବର;
ପ୍ରାଣମୋର ମୃତ୍ୟୁର କବଳୁ ହୋଇଛି ଅମର ।
ପ୍ରକୃତିର ଅନିର୍ବାର ଜଳେ ଏଥି କାଳଚିତା;
ମରଘଟ ମୁଁ ତେଜିଛି କିନ୍ତୁ ମରିନି ତୋ ପିତା ।
ହେ ମୋର ନନ୍ଦନ
ମୁଖାଗ୍ନି ଦେ'ରେ-
ସେହି ମୋ ଚନ୍ଦନ ।

(*ସନ୍ତାନ ପିତାମାତାଙ୍କ କାମପ୍ରସୂତ ଏକ ଆକସ୍ମିକ ଘଟଣା ବୋଲି ଅବକ୍ଷୟୀ ଦାର୍ଶନିକ ଚିନ୍ତାଧାରାର ବିରୋଧାଭାସ ।)

www.jatayu.org